

Els paisatges de les galeries catalanes a Arco

Wert assegura a Mascarell que la rebaixa de l'IVA "està al caure"

Crònica

ANTONI RIBAS TUR
MADRID

Les normes de protocol poden donar sorpreses. El retard de la comitiva dels prínceps que va inaugurar Arco ahir al migdia va provocar que l'elip i Leticia, que anaven acompanyats del ministre de Cultura, José Ignacio Wert; el president d'Ifema, José María Álvarez del Manzano, i l'alcaldessa de Madrid, Ana Botella, coincidissin amb el conseller Ferran Mascarell a l'estand de la galeria Polígrafa Obra Gráfica.

Wert es va adreçar a Mascarell, que havia començat a atendre els periodistes catalans desplaçats a Madrid, amb un "Conseller, com va?", que el conseller va respondre preguntant sobre la rebaixa de l'IVA cultural. El ministre ho va sentenciar amb un "està al caure". Així i tot, Mascarell va seguir parlant del tema quan Wert es va tornar a afegir al seguici, i va afirmar que si Catalunya tingués un Parlament que pogués decidir sobre el 100% dels impostos, "les coses es tractarien d'una altra manera" i l'IVA cultural estaria en la mitjana europea, és a dir, en un 8,5%.

"El problema no és el sistema actual de subvencions", sinó que cal que es posi en marxa "una estratègia a mitjà termini que tingui en compte tots els aspectes" i que impulsés el col·leccionisme, va afegir Mascarell. A més, va insistir en

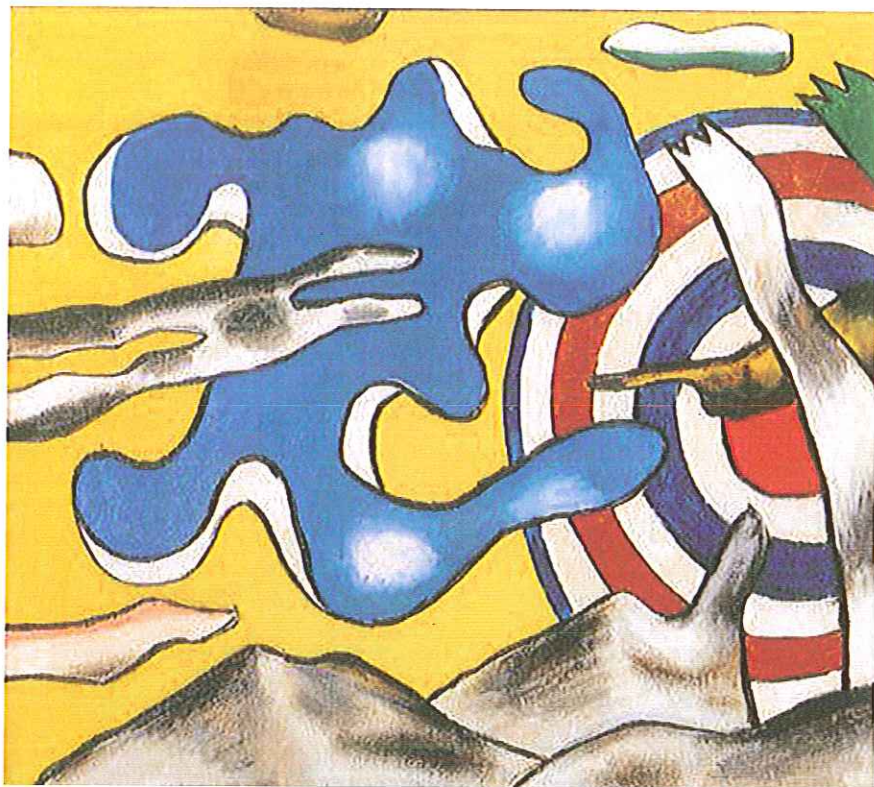
l'efectivitat i en el caràcter pioner d'alguns dels ajuts que dediquen a les galeries, com ara les subvencions reintegrables. El Govern avança uns diners a les galeries perquè produeixin una determinada obra i quan aquesta es ven, la galeria retorna un percentatge de l'import acordat amb l'administració.

El galeristes catalans es mostren cauts sobre els resultats que està tenint aquesta edició de la fira. Patrícia de Muga, de la galeria Joan Prats, avançava que havien tancat algunes vendes i va qualificar el clima de més optimisme respecte a l'any passat i la reactivació del mercat de "molt subtil". Silvia Dauder, la directora de la galeria Projectes, també havia tancat tractes amb diversos col·leccionistes de l'Estat. Glòria Pou, de la galeria Estrany de la Mota, es mantenia a l'expectativa i subratllava que encara és massa aviat per treure conclusions i que cal esperar fins diumenge.

Troben a faltar "nervi"

A la galeria Àngels Barcelona, Emilio Álvarez, el director, va subratllar sobretot l'esforç que ha fet l'organització perquè professionals internacionals vinguin a visitar-la i també emplaçava a l'últim dia de la fira. Amb tot, Marc Domènech, de la galeria que porta el seu nom, deia que la fira està "molt ben organitzada" però trobava que el clima era "massa tranquil" per ser ja el segon dia dedicat als professionals i que trobava a faltar "nervi" entre els col·leccionistes respecte a l'any passat. "A hores d'ara haurien d'haver passat coses que no he vist que passessin", va dir Domènech.

La majoria dels galeristes catalans sí que coincideixen en la presència del paisatge, des de perspec-

01. *Avió als núvols*, de Fernand Léger. GALERIA MARC DOMÈNECH

02. *Cel-pols*, d'Ignasi Aballí. GALERIA ESTRANY DE LA MOTA

03. *Auschwitz Birkenau II (2)*, de Fernando Prats.

04. *El lloc i les dates*, de Perejaume. GALERIA JOAN PRATS

tives molt diverses, en les obres que hi exposen. Domènech exposa una vista de Toledo d'André Masson del 1943 i *Paisatge del Sena i l'Oise i Avió als núvols*, un oli i un guaix de Fernand Léger que evocuen l'interès que els artistes de les avantguardes van tenir per les màquines.

A la Joan Prats es poden veure paisatges d'artistes de diverses generacions. A *Llindars ocre*, Hernández Pijuan va reduir la terra a un fons homogeni i pla només interromput per una línia negra que recorda l'horitzó. En aquest mateix estand, i com Léger, Perejaume juga amb els elements ferroviaris a *El lloc i les dates*. L'artista reflexiona sobre les diferents maneres de representar un lloc amb una peça for-

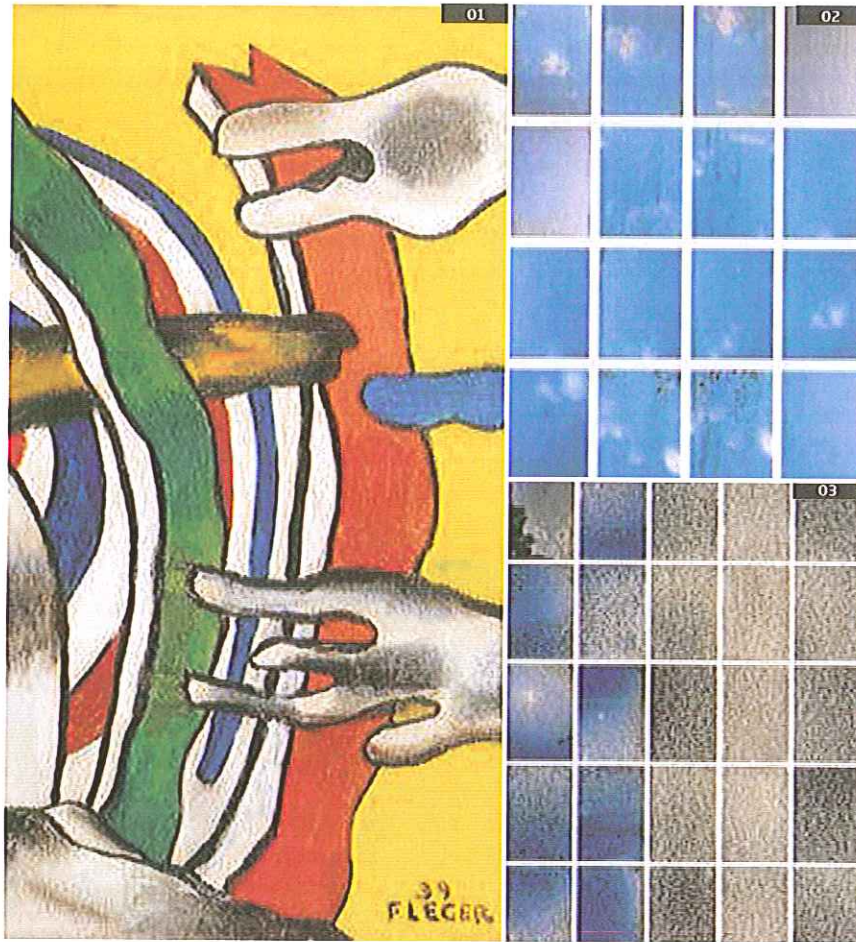
mada per un fragment de rail i diverses motlures daurades. En canvi, Aleksandra Mir presenta *Palma (El món des de l'aire)*, un mapa de Mallorca de grans dimensions fet amb retolador i que recorda l'estètica del còmic.

Fontcuberta i la Barcelona oculta

El paisatge ha anat guanyant lectures al llarg de la història, i els fotògrafs també n'han tret suc. Àngels Barcelona exposa diverses obres de Joan Fontcuberta de les sèries *Realisme escenogràfic* i *Subterrani*, datades entre els primers anys 80 i el 2009. Tant l'una com l'altra s'endinsen en el terreny urbà i en la cara més oculta de Barcelona. Les primeres són vistes nocturnes de paratges atrotinats i tètrics de la ciutat preolímpica. Per fer les últimes es va capbussar en les entranyes de l'Eixample i va immortalitzar les clavegueres i les canalitzacions.

El pavelló de Mies van der Rohe a Barcelona, a més de ser un dels edificis més emblemàtics de la ciutat, també ha inspirat dos dels grans fotògrafs actuals, el canadenc Jeff Wall i l'alemany Thomas Ruff. La galeria Senda exposa una altra fotografia de l'edifici, de l'artista finlandès Ola Kolehmainen, que fa un pas endavant: trenca amb el minimalisme de l'edifici fixant-se en tot el que es reflecteix en les seves façanes de vidres.

Les galeries Joan Prats i Estrany de la Mota exposen dues obres de Fernando Prats i d'Ignasi Aballí que semblen creades per estar juntes, tot i que desvelen poètiques molt diferents. Tant l'una com l'altra posen l'accent en l'aspecte més humà del paisatge, més que a representar un lloc. *Auschwitz Birkenau II (2)*, de Fernando Prats, és tan subtil com colpidora. L'artista va ser un dels convidats de la Biennial de Poznan (Polònia) el 2012 i va convertir l'aigua en un element clau de les obres que va realitzar. La intervenció més important va consistir en una gran làmina de gel dins el despatx que Hitler tenia al castell de la ciutat feta amb l'aigua del riu on es llençaven les cendres dels cadàvers del camp de concentració d'Auschwitz. Per realitzar aquesta peça, Prats va fumar diversos fulls de paper fotogràfic i els va deixar sota la pluja, de manera que les empremtes de les gotes van quedar gravades al paper.

Cel-pols, el treball d'Ignasi Aballí, també està format per diverses peces. En aquest cas, el conjunt evoca una finestra, tot i que les diferents imatges pertanyen a llocs diferents. Cadascuna de les imatges mostra un tros de cel vist a través d'un vidre brut de pols. Aballí juga amb les petites diferències de cadascuna de les imatges. Amb tot, si es vol comparar amb l'obra de Prats,

el cel d'aquesta peça és sempre clar. Si es tenen en compte les connotacions que té la pols, pot recordar un dolor ja suavitzat pel temps.

Un lloc fràgil i evanescent

Patrícia Dauder també va convertir un paisatge en una seqüència d'obres. A la galeria Projectesd exposa una sèrie de dotze obres abstractes que va realitzar durant una estada a Porto. El títol, però, no ho és gens, ja que consisteix en les coordenades del lloc: *41° 08' 56.66" N / 08° 36' 43.60" W (#2)*. "Van convidar la Patrícia a fer una exposició al Museu Serralves a finals del 2012. La mostra incloïa obres anteriors i li van encarregar una peça específica per a l'exposició", recorda la galerista Sílvia Dauder. L'artista va passar un mes i mig a la ciutat i va convertir els seus passeigs per la vora del Duero en una nova obra.

"No volia reproduir el lloc", diu Sílvia Dauder, sinó que és un paisatge "molt mental" que remet a "la línia imprecisa que separa la terra de l'aigua", a la "fragilitat" i a l'"evanescència". Tot i ser monocroms i haver esborrat parts de l'obra per aconseguir els claroscurs, aquests dibuixos recorden, salvant les distàncies i d'una manera força curiosa, els cèlebres llacs plens de flors de diferents colors de la sèrie de les *Nimfes* de Claude Monet. —